

Bruksela, 1 czerwca 2017 r.
(OR. en)

9823/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2015/0278 (COD)

SOC 447
MI 465
ANTIDISCRIM 30
AUDIO 79
CODEC 944

SPRAWOZDANIE

Od:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	9483/1/17 REV 1 SOC 414 MI 438 ANTIDISCRIM 28 AUDIO 70 CODEC 875
Nr dok. Kom.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 - ADD 3 - COM(2015) 615 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług – Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

W grudniu 2015 r. Komisja opublikowała wniosek dotyczący europejskiego aktu w sprawie dostępności (ang. *European Accessibility Act* – EAA), którego przyjęcie sprawiłoby, że wiele produktów i usług w Unii Europejskiej (UE) stałoby się bardziej dostępnych dla osób niepełnosprawnych. Podczas dyskusji – zarówno na poziomie technicznym, jak i politycznym – delegacje wyraziły szerokie poparcie dla celu tego wniosku. Wniosek dotyczący EAA został również wskazany w międzyinstytucjonalnej deklaracji w sprawie priorytetów legislacyjnych UE jako jedno z dossier, co do których Parlament Europejski, Rada UE i Komisja Europejska powinny poczynić szybkie postępy w procesie ustawodawczym i, w miarę możliwości, zakończyć prace przed końcem 2017 r.

Prezydencja maltańska włożyła wiele wysiłku w prace nad EAA, zorganizowała m.in. merytoryczną dyskusję na temat tego dossier na posiedzeniu Coreperu. Ogólnie w tym półroczu grupa robocza poświęciła wnioskowi siedem posiedzeń.

Wszystkie delegacje podtrzymały ogólne zastrzeżenia weryfikacji do całego wniosku.

Delegacje: duńska, maltańska i brytyjska zgłosiły zastrzeżenia parlamentarne.

W międzyczasie Parlament Europejski przeanalizował wniosek na szczeblu komisji, ale nie przyjął jeszcze opinii na sesji plenarnej¹.

II. PODEJŚCIE PREZYDENCJI MALTAŃSKIEJ

Pod koniec 2016 r. wniosek Komisji był obszernie omawiany za dwóch kolejnych prezydencji, lecz Rada nie określiła jeszcze swojego podejścia. Aby wyjaśnić sytuację, prezydencje maltańska i słowacka wysłały delegacjom w grudniu 2016 r. obszerny kwestionariusz².

Odpowiedzi delegacji dały jaśniejszy obraz ich obaw, które dotyczą: struktury wniosku; zakresu stosowania; wymogów dostępności zawartych w załączniku I oraz administracyjnego i finansowego obciążenia, jakie w związku z EAA mogłoby spocząć na podmiotach gospodarczych (w tym MŚP) i organach publicznych. Kilka delegacji uznało w szczególności, że inne instrumenty unijne (np. fundusze UE i zamówienia publiczne), w których uwzględniono już obowiązki dotyczące dostępności (zob. art. 1 ust. 3 wniosku), nie powinny być objęte zakresem stosowania EAA.

¹ Sprawozdawcą komisji przedmiotowo właściwej (IMCO) jest Morten LØKKEGAARD (DK/ALDE). Sprawozdawcą komisji EMPL jest Adám KÓSA (HU/PPE).

² Dok. 15480/16.

W oparciu o odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu oraz na podstawie kolejnych dyskusji grupy roboczej prezydencja maltańska przygotowała kilka kolejnych propozycji dotyczących tekstu. Ponadto do Coreperu zwrócono się o wytyczne polityczne co do struktury i zakresu stosowania EAA, jak również na temat ewentualnego włączenia do dyrektywy³ specjalnego oznakowania dotyczącego dostępności.

Prezydencja z satysfakcją odnotowała, że dyskusja na forum Coreperu zaowocowała jasnymi wskazówkami dla grupy roboczej. Stwierdzono bowiem, że:

- EAA powinien koncentrować się na wybranych produktach i usługach;
- obowiązki odnoszące się do innych unijnych instrumentów, o których mowa we wniosku (np. fundusze UE i zamówienia publiczne), w których uwzględniono już obowiązki dotyczące dostępności, powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania EAA;
- struktura EAA powinna pozostać w wersji zaproponowanej przez Komisję (zgodnie z nowymi ramami prawnymi oraz przewidzianymi w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008 środkami nadzoru rynku w odniesieniu do wymogów dostępności zawartych w EAA), biorąc pod uwagę fakt, że struktura ta może być stosowana w przypadku różnych zagrożeń odnoszących się do produktów;
- dla sektora audiowizualnego ważne byłoby, aby wyjaśnić, które aspekty powinny zostać włączone do dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, a które do EAA;
- środowisko zbudowane powinno zostać wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy, ponieważ dyrektywa nie powinna obejmować zaleceń ani przepisów o charakterze dobrowolnym;
- niektóre delegacje wyraziły obawę, że wprowadzenie specjalnego oznaczenia dotyczącego dostępności do oznaczania produktów zgodnych z przepisami może przyczynić się do powstania obciążeń administracyjnych, w związku z czym włączenie takiego oznakowania do EAA nie byłoby przydatne.

³ Dok. 6744/1/17 REV 1.

III. NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY WPROWADZONE PRZEZ PREZYDENCJĘ MALTAŃSKĄ

Najważniejsze zmiany wprowadzone przez prezydencję⁴ w odniesieniu do konkretnych sektorów, produktów, usług, wymogów dostępności i innych elementów projektu dyrektywy przedstawiono poniżej.

Dokładniej wyjaśniono, co wchodzi w zakres pojęcia **produktów objętych EAA** (art. 1 ust. 1). Ogólnie rzecz biorąc ta część tekstu nie została uznana za kontrowersyjną, ale dodano następujące wyjaśnienia: zakresem stosowania objęte są terminale samoobsługowe, które są *przeznaczone do usług wchodzących w zakres stosowania dyrektywy* (takie jak bankomaty i urządzenia do odprawy samoobsługowej dla usług transportu pasażerskiego). Co więcej do zakresu zastosowania dodano *czytniki elektroniczne*

W wielu punktach wyjaśniono przepisy dotyczące **usług objętych EAA** (art. 1 ust. 2). Wykaz usług pozostał zasadniczo bez zmian; zakres stosowania obejmuje usługi łączności elektronicznej, usługi zapewniania dostępu do audiowizualnych usług medialnych, niektóre elementy usług transportu pasażerskiego, usługi bankowości detalicznej, e-booki i handel elektroniczny. Dodano natomiast usługi w zakresie reagowania na zgłoszenia alarmowe i w zakresie ich obsługi. Wyjaśniono jednak, że usługi mają być *świadczone na rzecz konsumentów*. Ponieważ większość usług objętych wnioskiem w sprawie EAA jest już regulowanych na poziomie Unii, ważne jest, by wszelkie powiązania między EAA a innymi przepisami sektorowymi były w tekście EAA jasne i ukierunkowane na przyszłość; dlatego też prezydencja wprowadziła w tym względzie dalsze zmiany. W związku z poprawkami do tekstu art. 1 ust. 2 konieczne było dalsze dostosowanie definicji w art. 2, a także motywów.

Po ostatnim posiedzeniu grupy roboczej w dniach 15–16 maja prezydencja jeszcze bardziej doprecyzowała brzmienie przepisów dotyczących zakresu w odniesieniu do następujących elementów: „interaktywne terminale samoobsługowe” w kontekście świadczenia usług (art. 1 ust. 1 lit. b) ppkt (iv)), „usługi łączności elektronicznej” (art. 1 ust. 2 lit. a)), „terminale samoobsługowe” w kontekście usług transportowych (art. 1 ust. 2 lit. c) ppkt (iii)), e-booki (art. 1 ust. 2 lit. e)) oraz prawa autorskie (art. 1 ust. 4).

⁴ Najnowszy tekst przygotowany przez prezydencję zamieszczono w dok. 9483/17 ADD 1.

Art. 1 ust. 3 w sprawie **zakresu** i rozdział VI (artykuły 21–23) dotyczące **wymogów dostępności w innych przepisach Unii** zostały wykreślone z tekstu, podobnie jak odpowiadające im części załącznika I. W związku z tym z tekstu EAA usunięto wszystkie odniesienia do zamówień publicznych i funduszy UE.

Do art. 2 dodano kilka **nowych definicji** („urządzenie końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi do obsługi konsumentów wykorzystywane do uzyskiwania dostępu do audiowizualnych usług medialnych”, „zgłoszenie alarmowe”, „publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach”, służby ratunkowe”, „małe i średnie przedsiębiorstwa”, „urządzenie końcowe do obsługi konsumentów”, „interaktywne zdolności obliczeniowe”, „czytnik elektroniczny”, „inteligentny system sprzedaży biletów” oraz „elektroniczny system sprzedaży biletów”). Definicję „projektowania uniwersalnego” usunięto z art. 2, ponieważ termin ten nie był wykorzystywany w samym tekście legislacyjnym.

W świetle obaw państw członkowskich prezydencja całkowicie zmieniła brzmienie **art. 3 i załącznika I, który określa wymogi dostępności**. Ogólne wymogi dotyczące wszystkich produktów i wszystkich usług objętych dyrektywą zawarte są, odpowiednio, w sekcjach I i III załącznika I. Pozostałe sekcje załącznika I odnoszą się tylko do niektórych produktów (sekcja II) lub usług (sekcja IV). Struktura ta pozwoliła na uproszczenie załącznika I (mniej powtórzeń), lecz także umożliwiła przewidzenie, w razie konieczności, wymogów dostępności specyficznych dla konkretnych sektorów lub produktów. W celu **wyeliminowania potencjalnych konfliktów pomiędzy EAA i sektorowymi przepisami Unii** regulującymi już dostępność w sektorze transportu dodano wyjaśnienia do art. 1 i 3 (patrz w szczególności art. 3, ust. 11–16).

Kilka delegacji zgłosiło obawy co do potencjalnie wysokich kosztów, jakie pociągałby za sobą obowiązek spełnienia wymogów dostępności dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz mikroprzedsiębiorstw; prezydencja zaproponowała zatem, by **mikroprzedsiębiorstwa oferujące usługi** zostały zwolnione z obowiązku spełnienia wymogów dostępności zawartych w EAA (art. 3 ust. 4 (nowy)).

Z EAA wyłączono także środowisko zbudowane.

Brzmienie artykułów odnoszących się do *obowiązków, które muszą być spełniane przez podmioty gospodarcze* mające do czynienia z produktami (producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów, dystrybutorów w artykułach 5–10), i przez *usługodawców* (art. 11) zostało zmienione przez zastąpienie odniesień do „**zagrożenia** związanego z dostępnością” przez „**niezgodność z mającymi zastosowanie wymogami dostępności**” itp. Zmiany w tym zakresie zostały również poczynione w art. 19 dotyczącym *nadzoru rynku*. Wyjaśniono także pojęcie „mających zastosowanie wymagań dostępności”.

W art. 12 dotyczącym zasadniczych zmian i nieproporcjonalnych obciążeń

zaproponowano dwie istotne zmiany, tak by zmniejszyć obciążenia nakładane na podmioty gospodarcze. Po przeprowadzeniu oceny tego, czy wymogi dostępności stanowiłyby nieproporcjonalne obciążenie, usługodawca wykorzystujący terminale samoobsługowe mógłby postanowić, że dostępne będą *tylko niektóre z jego terminali samoobsługowych* (ust. 3a (nowy)). Niezależnie od tej zmiany wszystkie podmioty gospodarcze musiałyby tylko *przechowywać wymaganą dokumentację przez okres 5 lat* (zamiast przez czas nieograniczony – jak we wniosku – lub przez 10 lat – jak we wcześniejszej wersji tekstu, zob. ust. 6).

Prezydencja nieznacznie zmieniła **art. 27a dotyczący środków przejściowych**, ponieważ sugeruje się, że państwa członkowskie mogą ustanowić dla *terminali samoobsługowych* dłuższy okres przejściowy, nawet do 15 lat, niż w przypadku innych *produktów, które są wykorzystywane w ramach świadczenia usług* (dla których okres ten wynosi pięć lat).

Ponadto prezydencja doprecyzowała rozmaite aspekty tekstu w świetle ostatnich dyskusji i otrzymanych uwag pisemnych. Pełny tekst, zawierający najnowsze zmiany zaproponowane przez prezydencję, przedstawiono w dok. 9483/17 ADD 1.

IV. DALSZE DZIAŁANIA

Po intensywnych pracach za prezydencji maltańskiej osiągnięto konkretne postępy. Grupa robocza omówiła wszystkie części tekstu i, w zakresie, w jakim było to konieczne, ponownie przeanalizowała wiele szczegółów technicznych.

Jednak niektóre państwa członkowskie muszą jeszcze uzupełnić swoje stanowisko w sprawie tego dossier, lub w sprawie określonych części tego złożonego tekstu. Dalszej analizy wymagają zwłaszcza szczegóły techniczne. Niektóre delegacje pragną również przeprowadzić własną ocenę skutków przed podjęciem decyzji w sprawie swojego stanowiska.

Wszystkie aspekty tego dossier zostały przeanalizowane przez organy przygotowawcze Rady, dzięki czemu kolejna prezydencja dysponuje dobrym punktem wyjścia do kontynuowania prac nad nim.

Prezydencja uważa, że jej starania pozwoliły poczynić znaczne postępy ku sformułowaniu stanowiska Rady w sprawie dyrektywy. W kolejnym półroczu organy przygotowawcze Rady będą kontynuować dyskusje z myślą o uzgodnieniu stanowiska Rady i rozpoczęciu negocjacji z Parlamentem Europejskim.
